

Hein van Iersel

Natuurbehoud op de Haagsche

De golfsport legt, in Nederland, zeker in vergelijking met andere buitensporten een relatief groot beslag op de kostbare ons omringende ruimte. Mede daarom zal een beheerder van een golfterrein op een verantwoorde manier met de golfbaan om moeten gaan. De Nederlandse publieke opinie maar ook de overheden verwachten van een terreinbeheerder dat hij zijn steentje zal bijdragen aan het behoud van de natuur in Nederland. Dit geldt nog eens te meer als het gaat om golfterreinen die zijn aangelegd in landschappelijk kwetsbare gebieden, zoals duingebieden. Een interview met David van Heusden, head-greenkeeper van de Haagsche Golf- & Countryclub, de heer van Gurp, administrateur bij de Haagsche en de heer Philip Raaymakers, directeur van het ecologisch adviesbureau De Groene Ruimte.

De heer van Gurp: "In 1993 hebben de vier Nederlandse Duinbanen een 'koepelvisie Duinbanen' opgesteld. Een soort raamwerk voor natuurbeheer voor de golfbanen in de duinen. Het uitgangspunt was daarbij extra aandacht te geven aan het natuurbeheer zonder golf onmogelijk te maken. Vanuit die koepelvisie zijn de verschillende banen op hun eigen individuele manier aan het werk gegaan met de invulling van de Koepelvisie. De Haagsche heeft er bijvoorbeeld voor gekozen om periodiek een inventarisatie te maken van de natuurwaarden op de baan.

Deze inventarisatie is zowel in '94 als in '96 verricht door bureau De Groene Ruimte". Philip Raaymakers van De Groene Ruimte:

"De kunst van natuurbehoud op een terrein als de Haagsche is het combineren van het golfspel en natuurbehoud. In de hedendaagse politiek zou het waarschijnlijk niet denkbaar zijn dat er een golfbaan gevestigd zou worden in een duingebied. Maar het is natuurlijk niet reëel als je zou zeggen dat ze maar een ander terrein moeten gaan zoeken. De Haagsche zit immers al tientallen

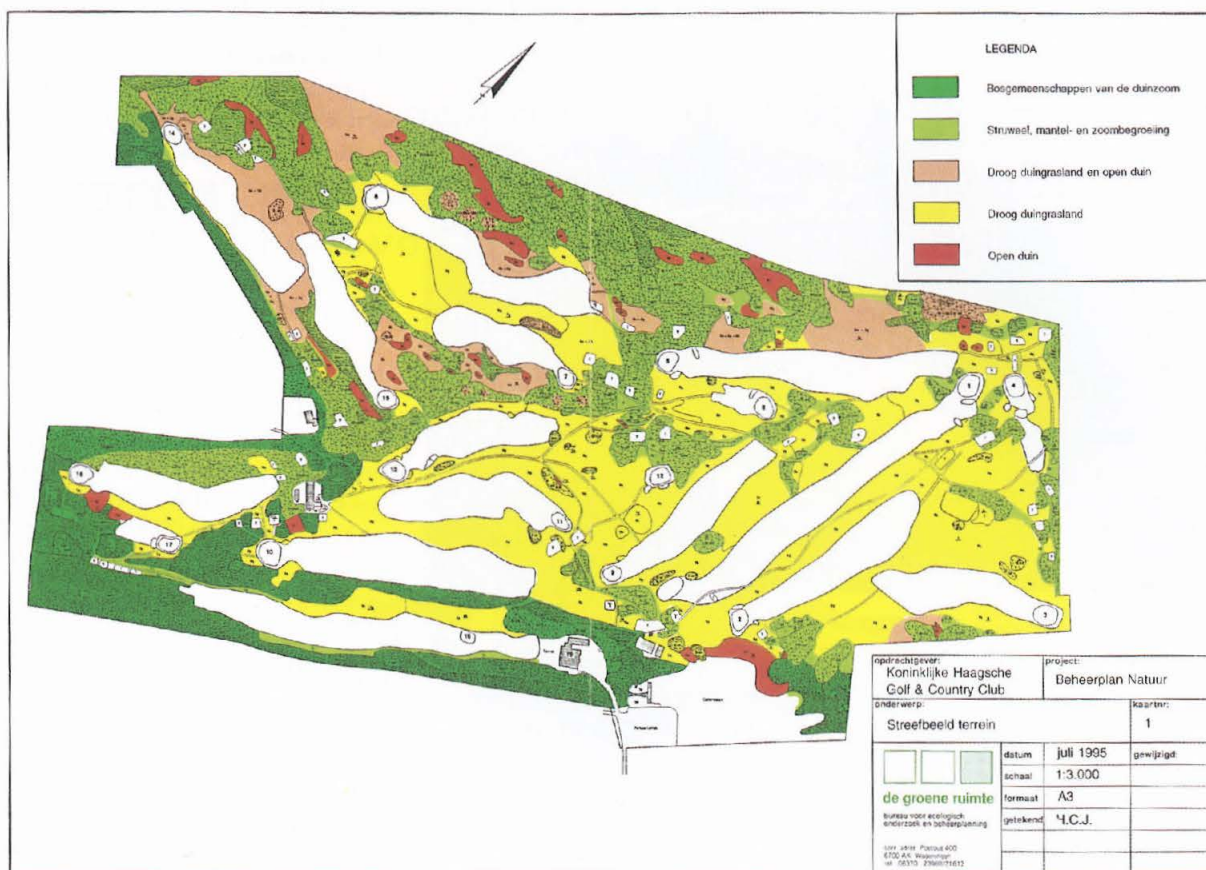
jaren op dit terrein. Wel kan een baan als de Haagsche vaak met relatief eenvoudige ingrepen veel doen om de natuur op het terrein te stimuleren". Als voorbeeld geeft Raaymakers het storten van maaisel of ander organisch afval. In vroeger jaren werd zonder veel nadenken gestort langs de greens. Voor een kwetsbaar gebied als een duingebied is dat eigenlijk een doodzonde, omdat de wilde kruiden die in een duinflora thuishoren vooral gebaat zijn bij een arme bodem.

David van Heusden: "Aan bepaalde zaken moesten wij in het begin natuurlijk wel wennen. Wij waren bijvoorbeeld gewend om kale plekken die ontstaan door verdroging op zuid-hellingen met helm te beplanten of daar maaisel of snoeihout op aan te brengen.

Dat blijven we nu nog steeds doen,

v.l.n.r. van Heusden, van Gurp en Raaymakers

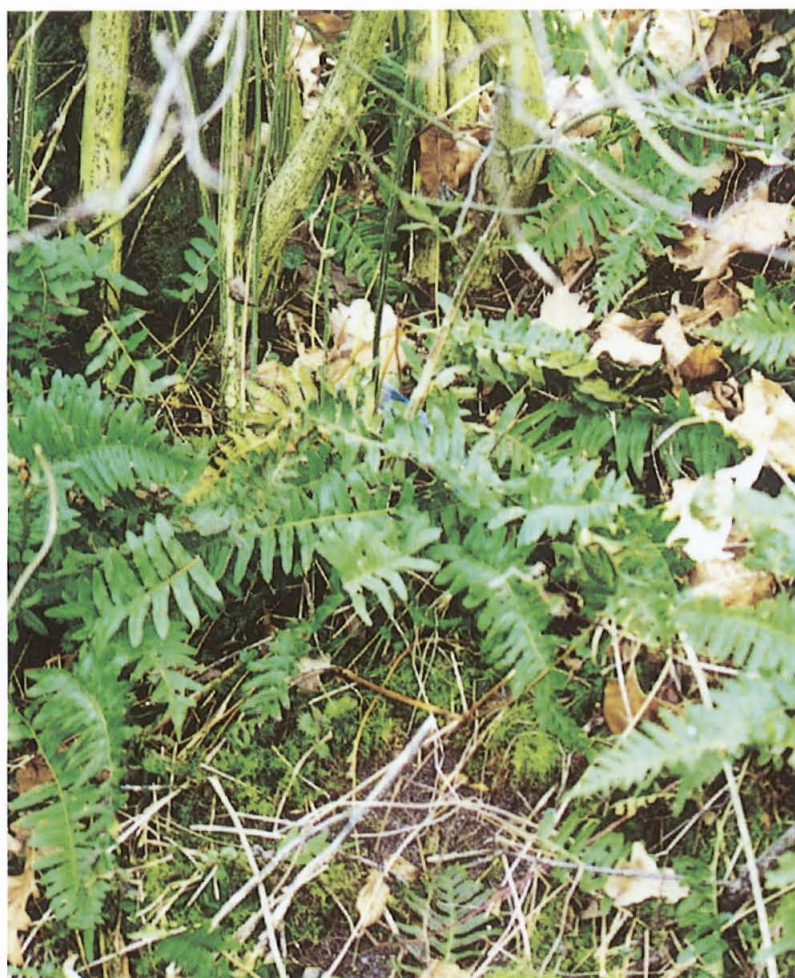
maar alleen op plaatsen dicht bij de greens. Dus op plaatsen waar het golfspel direct last heeft van verstuingen. Op afgelopen plaatsen in de baan proberen we dat soort zaken juist te stimuleren, omdat die kale plekken nu net juist heel uniek zijn voor een duingebied".

Leden, natuur, greenfee-spelers

Van Gorp omschrijft de achterliggende doelstellingen van het natuurbeheer op de Haagsche. "De golfers komen op de eerste plaats, dan de natuur en als laatste de greenfee-spelers".

Om de natuur en het geduld van eigen leden te sparen wordt het aantal greenfee spelers zoveel mogelijk beperkt. De Haagsche kent daarom als een van de weinige Nederlandse banen een daling van het aantal rondes golf per jaar. Van Gorp geeft in dit verband wel toe dat de club wat dit betreft in een luxueuze positie verkeert, omdat de club voor haar inkomsten niet afhankelijk is van greenfee-spelers. "Het budget" - zo voert van Gorp aan - "krijgen we toch wel rond". Van Gorp voegt daaraan toe dat hij soms wel het idee heeft dat mensen helemaal geen tijd meer hebben om golf te spelen.

"Voor de Haagsche is het verder zo dat

Maanvarrens, een typische bewoner van het duingebied

de doelstellingen van de club het op dit moment ook onmogelijk zouden maken om een grootschalig toernooi te organiseren als het Dutch Open. Wij kiezen voor de eigen leden en voor natuurbehoud. Het organiseren van grootschalige toernooien past daar niet in".

Tegenstelling Golf - Natuur?

Bestaat er tegenstelling tussen golf en natuur op de Haagsche?
Volgens Van Gorp is dat geenszins het geval. "Onze leden willen in de natuur recreëren.

Het is natuurlijk wel zo dat we de natuur meer haar gang laten gaan op gebieden die buiten het echte golfterrein liggen. Daar proberen we een gebied te creëren waar de originele duinflora en fauna alle kansen voor ontwikkeling krijgt."

David van Heusden hierover:

"Op de gebieden direct rond de holes deden we natuurlijk al heel veel dingen die nu in het plan staan.

Zo gebruiken we alleen meststoffen op de greens en worden de fairways slechts

minimaal beregend; alleen om het gras in leven te houden".

Raaymakers: "Het plan is natuurlijk ook vooral bedoeld voor de gebieden rond de golfbaan. Daar moeten we de voorwaarden scheppen voor een ongestoorde ontwikkeling van de natuur.

Wat dat betreft is het overigens aardig om te kijken naar de aangrenzende gebieden die de laatste jaren intensief begraasd zijn. Je kent natuurlijk niet de bedoeling van de beheerder, maar het is een feit dat het terrein veel openener is geworden. Als het de bedoeling was om open plekken te laten ontstaan dan is dat gelukt, was het de bedoeling om overmatige opslag te verwijderen dan is het begrazingsproces misschien iets ver doorgeschoten.

Draagvlak

Tijdens mijn bezoek aan de Haagsche laten Van Gorp en Van Heusden mij een indrukwekkende dia-presentatie zien met een gedetailleerde uitleg van het plan.

Van Gorp: "Wij hebben tijdens de algemene ledenvergadering een presentatie gegeven aan onze leden. Ook de greenkeepers zijn echt bezig met het plan".

Van Heusden: "Als de greenkeepers niet beseffen waar het om gaat, vergeet het dan maar. Zij moeten het plan uiteindelijk uitvoeren".

